

Česká republika

Česká školní inspekce

Inspektorát v kraji Vysočina - oblastní pracoviště Jihlava

INSPEKČNÍ ZPRÁVA

Mateřská škola Vidonín

Vidonín 36, 594 57 Vidonín

Identifikátor školy: 600 129 756

Termín konání inspekce: 20., 21. a 23. květen 2003

Čj.:	115 126/2003-11073
Signatura:	ok5aw116

CHARAKTERISTIKA MATEŘSKÉ ŠKOLY

Mateřská škola Vidonín byla k 1. lednu 2003 zařazená do sítě škol, předškolních zařízení a školských zařízení rozhodnutím Krajského úřadu Kraje Vysočina jako příspěvková organizace. Jejím zřizovatelem je Obec Vidonín. Vzniklý právní subjekt sdružuje mateřskou školu s kapacitou 37 dětí a školní jídelnu s kapacitou 37 jídel. Školní jídelna zajišťuje celodenní stravování pro děti a zaměstnance. Předškolní zařízení nemá odloučená pracoviště.

Mateřská škola je jednotřídní s celodenním provozem od 6,30 do 16,00 hodin. Pro školní rok 2002/2003 má zapsáno 24 dětí z toho 2 na nepravidelnou docházku a 2 se speciálními vzdělávacími potřebami. Spádovou oblast mateřské školy tvoří Vidonín a okolní obce (Nová Ves, Radňoves, Heřmanov, Borovník, Rozseč a Milešín).

PŘEDMĚT INSPEKČNÍ A KONTROLNÍ ČINNOSTI

Předmětem inspekční/kontrolní činnosti bylo zjištění a zhodnocení:

- personálních podmínek výchovně-vzdělávací práce mateřské školy,
- materiálně-technických podmínek výchovně-vzdělávací práce,
- průběhu a výsledků výchovně-vzdělávací práce v celé mateřské škole.

HODNOCENÍ PERSONÁLNÍCH PODMÍNEK VÝCHOVNĚ-VZDĚLÁVACÍ PRÁCE MATEŘSKÉ ŠKOLY

Pro výchovně-vzdělávací činnost jsou v mateřské škole vytvořeny velmi dobré personální podmínky. Stabilizovaný pedagogický kolektiv tvoří ředitelka a učitelka. Obě pracovnice mají dlouholetou pedagogickou praxi a splňují podmínky odborné a pedagogické způsobilosti pro práci s předškolními dětmi. Další pracovníci, která pomáhá učitelkám při zajištění péče integrovanému dítěti se speciálními vzdělávacími potřebami, je pomocná vychovatelka. Má středoškolské vzdělání, které získala studiem na střední zdravotní škole. Jejím zaměstnavatelem je vzdělávací agentura Fakta, která zabezpečuje i její další vzdělávání v oblasti speciální pedagogiky se zaměřením na péči o integrované děti.

Ředitelka absolvovala kurz pro logopedické asistentky, získané poznatky využívá při zajišťování logopedické péče u dětí s nesprávnou výslovností pod vedením odborníka.

Vedení školy respektuje názory zaměstnanců, pružně reaguje na jejich podněty a projednává s nimi pedagogické i organizační záležitosti. Tato skutečnost se příznivě projevuje v jejich zájmu o školu a její potřeby. Obě pedagogické pracovnice se podílely na tvorbě školního vzdělávacího programu a spolupracují při přípravě a plánování výchovně-vzdělávacích činností. Ředitelka se průběžně vzdělává a vytváří podmínky pro další vzdělávání a odborný růst i učitelce. Umožňuje jí účast na různých vzdělávacích seminářích a pro samostudium zajistila ve školní knihovně dostatek vhodné odborné literatury. Při výběru vzdělávacích akcí vychází zejména z nabídky Pedagogického centra Jihlava, zájmu učitelky, ale respektuje také potřeby školy a její finanční možnosti. Získané poznatky si pracovnice navzájem předávají, diskutují o nich. Jejich využití při výchovně-vzdělávací práci ředitelka průběžně sleduje při kontrolní činnosti. Závěry využívá při plánování účasti učitelky na dalších vzdělávacích akcích.

Pravidla organizace činnosti mateřské školy jsou jasně a průkazně vymezena. Pracovní náplně a kompetence jednotlivých pracovníků jsou stanoveny a všichni jsou s nimi seznámeni. Jsou jim známa také ředitelkou stanovená kritéria hodnocení jejich práce. Jejich naplňování je využíváno

při stanovování výše nenárokových složek platu jednotlivých pracovníků. Organizaci výchovně-vzdělávací činnosti stanovuje dokument „Organizace dne v mateřské škole“, který respektuje hygienické požadavky na provoz předškolních zařízení.

Vnitřní informační systém je účinný, pracovníce mají přístup k potřebným informacím. Vzhledem k velikosti školy a malému pracovnímu kolektivu využívá ředitelka k informování zaměstnanců zejména každodenní osobní kontakt, neformální diskuse, nástěnku, pedagogické rady a provozní porady svolávané v průběhu roku.

Rovněž vnější informační systém je funkční, přestože je přenos informací rodičům ztížen dojížděním většiny dětí. Osvědčenou formou komunikace mezi školou a rodiči jsou po dětech zasílaná písemná sdělení nebo telefon. Na rodičovských schůzkách jsou zákonných zástupců dětí předávány informace o organizaci činnosti školy, výchovně-vzdělávacích záměrech, plánovaných akcích a aktivitách. Informace o dětech mohou získávat při předem dohodnutých konzultacích a osobních jednáních s učitelkami při školních akcích. Dětské práce a výrobky jsou zveřejňovány na výstavkách ve škole a v místním obchodě. Důvěrné informace jsou dostatečně zabezpečeny proti zneužití.

Personální podmínky výchovně-vzdělávací práce mateřské školy jsou hodnoceny jako velmi dobré.

HODNOCENÍ MATERIÁLNĚ-TECHNICKÝCH PODMÍNEK VÝCHOVNĚ VZDĚLÁVACÍ PRÁCE MATEŘSKÉ ŠKOLY

Prostorové podmínky nejsou vzhledem k tomu, že budova původně sloužila jiným účelům (provoz základní školy), plně vyhovující pro provoz předškolního zařízení. Budova byla sice rekonstruována pro potřeby mateřské školy, ale rozdělení prostorů mateřské školy do přízemí a poschodí je náročné na zajištění bezpečnosti dětí, vede k organizovaným přechodům všech dětí a tím je potlačován rozvoj jejich samostatnosti. Budova mateřské školy je jednopatrová. V přízemní části je stálá jídelna, stálá ložnice, školní kuchyně, šatna, sociální zařízení pro děti, zázemí pro zaměstnance a kancelář obecního úřadu. V poschodí je třída, sociální zařízení, ředitelna a další dvě menší místnosti, které mateřská škola v současné době minimálně využívá (skladový prostor, logopedie apod). Ve školním roce 2002/2003 je v provozu pouze jedna třída.

Místnost pro denní pobyt dětí má velmi dobré prostorové podmínky pro realizaci výchovně-vzdělávacích činností i pohybových aktivit. Je vybavena většinou starším, ale funkčním nábytkem. Zřízení pracovních a herních koutků a uspořádání nábytku umožňuje realizovat činnosti různé charakteru současně bez vzájemného rušení. Při inspekci však nebyla tato možnost učitelkami využita.

Prostředí celé mateřské školy je na dobré estetické úrovni. Na výzdobě interiérů, která je v průběhu roku obměňována, se podílí děti i učitelky.

V areálu školy mají děti možnost využívat k odpočinkovým, pohybovým a relaxačním aktivitám školní zahradu s odpovídajícím vybavením. Vzrostlá zeleň, stromy a okrasné keře vytváří přirozené zastínění a pěkné prostředí.

Vybavení pracovním a výtvarným materiálem, hračkami a učebními pomůckami je na průměrné úrovni. Ve třídě jsou převážně starší hračky a pomůcky. Jejich obnova a doplňování probíhá postupně v závislosti na finančních možnostech školy.

Bezpečnostní a hygienické zásady stanovené pro provoz předškolních zařízení škola plní. Dokument „Organizace dne v mateřské škole“ vymezuje odpovídající intervaly mezi jídly

a dobu pobytu venku. Časové vymezení jednotlivých činností, organizace stravování ve stálé jídelně a organizované přechody dětí vedou učitelky k členění činností na jednotlivé organizační celky (hry, pohybové aktivity, svačina, řízené aktivity). Minimálně je využíváno možnosti přizpůsobovat sled a organizaci činností aktuální situaci ve třídě. Délka odpoledního odpočinku zohledňuje věkové a individuální zvláštnosti dětí. Dětem se zkráceným odpočinkem jsou nabízeny různé činnosti, zájmový kroužek, logopedická péče a individuální aktivity. Jejich šíře je omezena prostorem, protože probíhají společně s odpoledním odpočinkem ve stálé ložnici. Pitný režim je zajištěn, ale děti ho využívají spíše ojedinele.

Celkové vybavení školy umožňuje plnění cílů stanovených školním vzdělávacím programem. Didaktická technika byla efektivně využita zejména při pohybových aktivitách.

Materiálně-technické podmínky výchovně-vzdělávací práce jsou hodnoceny jako průměrné.

HODNOCENÍ PRŮBĚHU A VÝSLEDKŮ VÝCHOVNĚ- VZDĚLÁVACÍ PRÁCE V MATEŘSKÉ ŠKOLE

Realizace výchovně-vzdělávacího programu

Dlouhodobým koncepčním záměrem je rozvíjení samostatného a zdravého sebevědomí dítěte, jeho sebejistoty, důvěry, schopností a tvořivosti. Dalšími úkoly jsou péče o kulturu dětské řeči, vytváření kladného vztahu k mateřskému jazyku a rozvíjení všech stránek řeči dítěte. Výchovně-vzdělávací práce probíhá podle školního vzdělávacího programu „Škola plná pohody a zábavy“, který vychází z Rámcového programu předškolního vzdělávání. Na školní vzdělávací program navazuje třídní vzdělávací program, který tvoří týdenní plány činnosti. Jsou v nich rozpracována podtémata a úkoly, které budou děti plnit v jednotlivých oblastech jejich rozvoje. Přílohou týdenních plánů je hodnotící list. V něm učitelky zaznamenávají hodnocení týdenní práce. V záznamech stanovují konkrétní závěry směřované k dětem, ale i vlastní práci, které využívají při plánování další činnosti.

Kvalitu výchovně-vzdělávací práce sleduje ředitelka při hospitacích, ale i při náhodných vstupech do výchovně-vzdělávacího procesu. Kontrolní činnost provádí v souladu s plánem kontrolní a řídicí práce, který však konkrétně nevymezuje cíle jednotlivých hospitací. Ředitelka si je stanovuje operativně s ohledem na zjištění předchozí hospitace a aktuální situaci. Záznamy z kontrol obsahují jednoznačné závěry, případná doporučení a je z nich patrna i realizace následné kontroly jejich plnění. Kontrolní zjištění s pracovníci bezprostředně projednává.

Průběh a výsledky výchovně-vzdělávací práce

Spontánní a řízené činnosti

Učitelky zpracovávají písemně týdenní plány s určením týdenního podtématu a dílčích cílů pro jednotlivé dny a výchovně-vzdělávací oblasti. Při plánování cílů vychází ze své praxe a různorodých metodických materiálů. V současném systému plánování a přípravě spontánních a řízených činností není zahrnuta realizace plnění plánovaných cílů z hlediska individuálních potřeb a schopností dětí.

Pro spontánní činnosti mají děti prostor zejména v době před ranní svačinou a pro vlastní aktivity mají dobré prostorové i materiální podmínky. Všechny hračky jsou dětem volně přístupné, mají přehled o celkové nabídce, mohou si je samy vybírat, ale přesto byl sortiment

děti využívány hraček v době inspekce velmi úzký a stále se opakující. Učitelky jim poskytují na přání výtvarný a pracovní materiál, ale obohacování dětské hry, jejímu rozvoji doplňováním nových pomůcek a podnětů nevěnují patřičnou pozornost. Jejich přístup k dětem je kamarádský a taktní. Ve třídě vyvářejí svým klidem a vlídným přístupem k dětem atmosféru jistoty a bezpečí. Do her dětí vstupují spíše ojedinele. Zvýšenou pozornost věnují zejména mladším dětem a dětem se speciálními vzdělávacími potřebami.

V organizaci a průběhu výchovně-vzdělávacích činností jsou spontánní aktivity oddělovány od činností řízených. Při plánování výchovně-vzdělávací práce jim byla věnována menší pozornost jak při stanovení výchovných cílů, tak i obsahu nabízených činností. K obohacování dětských poznatků učitelky více využívají náhodně vzniklé situace a podněty než cílenou nabídku činností směřující k naplňování plánovaných cílů probíraného tématu. Velkou pozornost věnují vytváření pozitivních vztahů mezi dětmi a jejich vedení k pečlivému úklidu hraček.

Ukončování spontánních činností je hromadné. Důvodem je vytvoření dostatečného prostoru pro pohybové aktivity a pro řízené činnosti. Děti sklízí všechny hračky, stavby a ukončují všechny aktivity. Nemají tak možnost vrátit se k nim, práci a hru přirozeně dokončit nebo rozvíjet.

Motivace činností neobsahuje výraznější působivé a efektní prvky. Kromě slovního úvodu a pokynů slouží jako prostředky pro vzbuzení dětského zájmu pouze připravené pomůcky. Hodnocení dětí je zaměřeno většinou pozitivně, vždy je oceňován individuální pokrok. Při všech činnostech učitelky děti povzbuzují a podporují jejich sebedůvěru.

Řízené činnosti jsou vedeny spíše tradičním způsobem s využitím klasických metod práce a s dominantní rolí učitelek. Pracuje většinou celá skupina dětí (starší a mladší) najednou ve stejném čase. Pouze při některých činnostech je náročnost diferencována pro mladší a starší věkovou skupinu. Při takto organizovaných činnostech jsou respektovány věkové zvláštnosti, ale ne individuální potřeby, schopnosti a možnosti. Prostor pro aktivní, prožitkové učení, rozvoj fantazie a tvořivosti dětí byl omezený. Volené metody a způsob práce vede spíše k plnění zadávaných pokynů než k podpoře dětské aktivity. Také otázky nejsou vždy kladeny tak, aby rozvíjely aktivní slovní zásobu dětí a vedly je ke spontánnímu verbálnímu vyjadřování.

Náležitou pozornost věnují učitelky vytváření kulturních, zdvořilostních a společenských návyků. Rozvíjejí dětskou samostatnost v sebeobsluze. Podíl dětí na přípravě stolování se odvíjí od jejich věku.

Průběhové výsledky výchovně-vzdělávací činnosti

Návyky a dovednosti dětí jsou na rozdílné úrovni. Ty, které docházejí do mateřské školy delší dobu se velmi dobře orientují, akceptují pravidla soužití ve skupině, mladší a nově přijaté děti se na prostředí mateřské školy adaptují.

Jejich pohybové schopnosti, hrubá a jemná motorika jsou na odpovídající úrovni.

V sociálních vztazích převládá tolerance a ohleduplnost. Dokáží spolupracovat, vztahy mezi nimi jsou přátelské, bez výraznějších negativních prvků. Pozitivně jsou hodnoceny vztahy mezi dětmi zdravými a integrovanými.

Komunikační dovednosti a slovní zásoba odpovídají věkovým možnostem dětí. Zejména starší děti jsou schopné hovořit o svých zážitcích a vyjádřit svá přání pokud je jim poskytnut potřebný prostor. Značná část z nich má však špatnou výslovnost, což ředitelka řeší zajištěním individuální logopedické péče přímo v mateřské škole ve spolupráci s odborníkem.

V konkrétních činnostech dosahovaly odpovídajících výsledků, byly pohotové při plnění pokynů.

Realizovaný vzdělávací program je v souladu s Rámcovým programem předškolního vzdělávání.

Průběh a výsledky výchovně-vzdělávací práce mateřské školy jsou ve spontánních a řízených činnostech celkově hodnoceny jako průměrné.

DALŠÍ ZJIŠTĚNÍ

Rozhodnutí o zařazení do sítě škol, předškolních zařízení a školských zařízení je v souladu se zřizovací listinou, kterou vydal zřizovatel Obec Vidonín.

Ředitelka po projednání se zřizovatelem a krajským úřadem povolila výjimku z maximálního počtu dětí ve třídě v souladu s vyhláškou č. 35/1992 Sb., o mateřských školách.

Počet zapsaných dětí je v souladu se stanovenou kapacitou školy.

Výchovně-vzdělávací program mateřské školy je doplňován dalšími aktivitami jako jsou předplavecký výcvik, sportovní a kulturní akce, výlety, víkendové akce a pracovní-výtvarný zájmový kroužek.

Mateřská škola zajišťuje logopedickou péči u dětí s nesprávnou výslovností. Ve spolupráci s odborníky ze speciálního pedagogického centra zajišťuje v souladu s individuálními vzdělávacími programy péči integrovaným dětem. Při posuzování školní zralosti spolupracuje s pedagogicko-psychologickou poradnou a základní školou.

V průběhu roku organizuje akce pro rodiče a děti. Pořádá výstavy dětských prací, diskotéku na školní zahradě, přespání dětí v mateřské škole, besídky s kulturními vystoupeními dětí a slavnostní rozloučení s předškoláky.

Příspěvek rodičů na částečnou úhradu neinvestičních nákladů mateřské školy stanovuje Vyhláška č. 1/2003 Obce Vidonín.

VÝČET DOKLADŮ, O KTERÉ SE INSPEKČNÍ ZJIŠTĚNÍ OPÍRÁ

1. Rozhodnutí Krajského úřadu Kraje Vysočina o zařazení mateřské školy do sítě škol, předškolních zařízení a školských zařízení čj. KUJI 3722/2002 OŠMS ze dne 14. ledna 2003,
2. Zřizovací listina mateřské školy vydaná Obcí Vidonín dne 10. září 2002,
3. výkaz o mateřské škole podle stavu k 30. září 2002,
4. výjimka z maximálního počtu dětí ve třídě ze dne 22. července 2002,
5. školní vzdělávací program „Škola plná pohody a zábavy“, třídní vzdělávací program,
6. povinná dokumentace mateřské školy,
7. dokumentace integrovaných dětí se speciálními vzdělávacími potřebami ve školním roce 2002/2003,
8. přehled výchovné práce školní rok 2002/2003, docházka dětí školní rok 2002/2003,
9. řád školy,
10. organizační řád mateřské školy, dokument „Organizace dne v mateřské škole“,
11. záznamy z kontrolní činnosti ředitelky,
12. zápisy z jednání pedagogické rady a provozních porad, zápisy ze schůzek s rodiči,

ZÁVĚR

- **Hodnocení personálních podmínek výchovně-vzdělávací práce**

Personální podmínky výchovně-vzdělávací činnosti jsou velmi dobré, obě učitelky mají požadovanou odbornou a pedagogickou způsobilost. Personálně je dobře zajištěna i péče o integrované děti se speciálními vzdělávacími potřebami. Pedagogické pracovnice mají vytvořeny velmi dobré podmínky pro další odborný růst. Získané poznatky si vzájemně předávají, ale jejich uplatňování při práci s dětmi se jim příliš nedaří. Organizace provozu a informační systémy jsou funkční, mají stanovena jasná pravidla, která vycházejí z podmínek a velikosti předškolního zařízení.

- **Hodnocení materiálně-technických podmínek výchovně-vzdělávací práce**

Materiálně-technické podmínky umožňují realizovat školní vzdělávací program. Učitelky vytváří dětem funkční, podnětné prostředí na velmi dobré estetické úrovni. Snaží se využívat všechny prostory, které má škola k dispozici (stálá jídelna a ložnice) a tomu přizpůsobují i organizaci a průběh činností během dne. Materiální zdroje, zejména hračky a pomůcky, byly v průběhu inspekce využívány v minimálním rozsahu. Modernizace a doplňování jejich fondu je závislé na finančních možnostech školy.

- **Hodnocení průběhu a výsledků výchovně-vzdělávací práce v mateřské škole**

Mateřská škola zajišťuje soustavnou péči o děti předškolního věku. Učitelky vytváří svým kamarádským a vlídným přístupem pro děti příznivé sociální klima, ve kterém se cítí dobře a bezpečně. Učitelky při práci uplatňují více tradiční formy práce s převahou frontálně organizovaných činností bez diferenciací náročnosti plněných cílů vzhledem k možnostem, schopnostem a předpokladům jednotlivců. Spontánní a řízené činnosti probíhají odděleně. Výchovně-vzdělávací práce je členěna na jednotlivé vzájemně oddělené organizační celky. Pozitivně je hodnoceno pravidelné zařazování pohybových aktivit a pobytu venku.

Složení inspekčního týmu a datum vyhotovení inspekční zprávy

Razítko

Školní inspektorka   Titul, jméno a příjmení

Podpis

Vedoucí týmu   Mgr. Jiřina Špičková

.....

Ve Žďáru nad Sázavou dne 30. května 2003

Datum a podpis ředitelky školy stvrzující převzetí inspekční zprávy

Datum převzetí inspekční zprávy: 4. červen 2003

Razítko

Ředitelka školy nebo jiná osoba oprávněná jednat za školu

Podpis

Miluše Habánová

.....

Dle § 19 odst. 7 zákona č. 564/1990 Sb., o státní správě a samosprávě ve školství, ve znění pozdějších předpisů, může ředitel školy podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci do 14 dnů po jejím obdržení. Připomínky k obsahu inspekční zprávy jsou její součástí.

Hodnotící stupnice

Stupeň	Širší slovní hodnocení
Vynikající	Zcela mimořádný, příkladný.
Velmi dobrý	Výrazná převaha pozitiv, drobné a formální nedostatky, nadprůměrná až spíše nadprůměrná úroveň.
Průměrný	Negativa a pozitiva téměř v rovnováze, průměrná úroveň.
Pouze vyhovující	Převaha negativ, výrazné nedostatky, citelně slabá místa.
Nevyhovující	Zásadní nedostatky, které ohrožují průběh výchovně-vzdělávacího procesu.

Plní, je v souladu	Dodržuje, čerpá účelně, efektivně.
Neplní, není v souladu	Nedodržuje, nečerpá účelně, efektivně.

Další adresáti inspekční zprávy

Adresát	Datum předání/odeslání inspekční zprávy	Podpis příjemce nebo čj. jednacího protokolu ČŠI
KÚ kraje Vysočina, odbor školství, mládeže a sportu, Žižkova 57, 587 33 Jihlava	2003-06-20	154/2003
Obecní úřad Vidonín 58, 594 57 Vidonín	2003-06-20	153/2003
Rada školy	-----	-----

Připomínky ředitelky školy

Datum	Čj. Jednacího protokolu ČŠI	Text
-----	-----	Připomínky nebyly podány